

ACADEMIA DE STUDII ECONOMICE DIN BUCUREȘTI

Consiliul pentru Studii Universitare de Doctorat

Școala Doctorală

Economie și Afaceri Internaționale

REZUMATUL TEZEI DE DOCTORAT

**IMPACTUL FACTORILOR POLITICI ASUPRA PIEȚELOR
FINANCIARE: STUDIU DE CAZ ROMANIA**

LUCIANA A. DAN (căsătorită SIMION)

Conducător de doctorat: Prof.univ.dr. Diane-Paula-Corina VANCEA

București, 2025

CUPRINS

REZUMAT	I
SUMMARY	II
MULȚUMIRI	III
<i>Secțiunea 1.</i>	
INTRODUCERE	1
1.1.IMPORTANȚA TEMEI CERCETATE ȘI MOTIVAREA ABORDĂRII ACESTEIA	1
1.1.1.Mecanismele care determină impactul evenimentelor politice asupra piețelor financiare	2
1.1.2.Eventimentele politice din SUA și volatilitatea piețelor financiare	4
1.1.3.Eventimente politice europene și volatilitatea piețelor financiare	8
1.1.4.Particularități structurale și instituționale ale impactului politic asupra piețelor financiare românești	10
1.2.SCOPUL ȘI OBIECTIVELE CERCETĂRII	15
1.3.RELEVANȚA CERCETĂRII PENTRU DEZVOLTAREA DOMENIULUI	18
1.4.STRUCTURA TEZEI DE DOCTORAT	20
<i>Secțiunea 2.</i>	
STADIUL ACTUAL AL CERCETĂRII. ABORDĂRI BIBLIOMETRICE ALE LITERATURII DE SPECIALITATE	23
<i>Secțiunea 3.</i>	
CADRUL CONCEPTUAL AL CERCETĂRII	35
<i>Secțiunea 4.</i>	
METODOLOGIA CERCETĂRII	37
4.1.ANALIZA BIBLIOMETRICĂ PRIN VOSviewer	38
4.2.ABORDARE DE TIP CAQDAS (COMPUTER ASSISTED QUALITATIVE DATA ANALYSIS SOFTWARE)	39
4.3.ANALIZA COMPONENTELOR PRINCIPALE (PCA)	41
4.4.ANALIZA DE TIP PANEL DINAMIC	42
4.5.CONCLUZII PRIVIND METODOLOGIA CERCETĂRII	44

Secțiunea 5.

REZULTATE ȘI DISCUȚII. DINAMICA INTERACȚIUNII POLITIC-FINANCIAR: PERSPECTIVE INSTITUȚIONALE, ANALIZE DE POLITICI ȘI REACȚII ALE PIEȚEI

45

5.1.DIALOGURI ESENȚIALE: PERSPECTIVELE ACTORILOR

INSTITUȚIONALI, POLITICI, ACADEMICI ȘI MEDIA PRIVIND IMPACTUL FACTORILOR POLITICI ASUPRA PIEȚELOR FINANCIARE

46

5.1.1.Metodologia cercetării

46

5.1.2.Constatări și dezbateri

50

5.1.2.1.Teme majore identificate în interviuri

50

5.1.2.2.Rețele de evenimente, actori și efecte economice

54

5.1.2.3.Corelarea evenimentelor politice cu date financiare istorice

57

5.1.2.4.Analiza frecvenței conceptelor (Word Cloud)

60

5.1.2.5.Comparație între perspectivele participanților

62

5.1.3.Implicații practice și teoretice

65

5.1.4.Concluzii

67

5.1.4.1.Limitări ale studiului

68

5.1.4.2.Direcții viitoare de cercetare

68

5.2.POLITICI DE EXPANSIUNE A EXPORTURILOR. O ANALIZĂ A

EXPORTURILOR ROMÂNEȘTI ÎN PERIOADA 2005-2020 PRIN METODA ANALIZA COMPONENTELOR PRINCIPALE (PCA) ȘI SCURTE RECOMANDĂRI PENTRU CREȘTEREA ACESTEI ACTIVITĂȚI

69

5.2.1.Direcții privind politicile de susținere a activității de export abordate în literatura de specialitate

70

5.2.2.Principalele tendințe înregistrate de comerțul exterior al României în perioada 2005-2020

74

5.2.3.Metodologia cercetării și descrierea eșantionului

81

5.2.4.Rezultate și discuții

84

5.2.5.Concluzii și recomandări

91

5.3.IMPACTUL INSTABILITĂȚII POLITICE ASUPRA PIEȚEI DE CAPITAL DIN ROMÂNIA: O ABORDARE ECONOMETRICĂ A INDICELUI BET

94

5.3.1.Rezultate și discuții

107

5.3.2.Concluzii: trei perioade, un parcurs al încrederii și vulnerabilității pieței

113

<i>Secțiunea 6.</i>	114
CONCLUZII	
<i>Secțiunea 7.</i>	
REFERINȚE BIBLIOGRAFICE	120
<i>Secțiunea 9.</i>	
LISTA ABREVIERILOR	135
LISTA TABELELOR	136
LISTA GRAFICELOR	137

Cuvinte cheie: piețe financiare, factori politici, politica de investiții, economiile emergente, volatilitatea pieței și a cursului valutar.

SINTEZA TEZEI

Această teză de doctorat analizează impactul factorilor politici asupra piețelor financiare, cu un accent deosebit pe contextul României ca economie emergentă. Într-o perioadă marcată de instabilitate geopolitică și volatilitate economică, cercetarea explorează modul în care evenimentele politice – precum alegerile, schimbările guvernamentale, reformele și instabilitatea legislativă – afectează comportamentul investitorilor, volatilitățile financiare și performanța activelor.

Lucrarea urmărește cinci obiective principale. Primul este consolidarea cadrului teoretic printr-o analiză bibliometrică a literaturii de specialitate, realizată cu ajutorul VOSviewer. Al doilea obiectiv constă în identificarea și clasificarea tipurilor de evenimente politice relevante pentru piața românească între 2007 și 2023, folosind o analiză calitativă asistată de software (CAQDAS) aplicată interviurilor cu actori instituționali și experți. Al treilea obiectiv investighează sensibilitatea diferitelor segmente ale piețelor financiare la șocurile politice, prin analiza reacțiilor indicelui BET, a volatilității pieței și a cursului valutar. Modelele GARCH și FIGARCH sunt utilizate pentru a evalua volatilități condiționate și persistența șocurilor. Al patrulea obiectiv examinează impactul deciziilor politice asupra exporturilor naționale (2005–2020), utilizând analiza componentelor principale (PCA) pentru a evidenția legăturile dintre climatul politic și performanța economică externă a României. În final, cercetarea dezvoltă și testează modele econometrice care cuantifică relațiile cauzale dintre instabilitatea politică și piețele financiare, cu accent pe aplicabilitatea lor în evaluarea riscurilor și elaborarea de politici de atenuare.

Prin această abordare integrată, teza contribuie atât la extinderea cunoașterii științifice, cât și la fundamentarea deciziilor în domeniul investițiilor și al reglementării financiare. Rezultatele sunt relevante pentru investitori, autorități publice și comunitatea academică interesată de piețele emergente.

Demersul științific al tezei de doctorat a fost structurat în cinci secțiuni propriu-zise, care preced concluziile. Cele cinci secțiuni îmbină armonios aspectele teoretice cu cele practice și cu studii empirice, astfel încât teza să ofere o imagine clară, o succesiune logică și un aspect de continuitate.

În acest sens, prima secțiune 1 **Introducere**, stabilește cadrul general al cercetării, prezentând importanța temei, motivația abordării acesteia, obiectivele urmărite și relevanța științifică și practică. Introducerea oferă o imagine de ansamblu asupra cercetării și a contribuțiilor sale potențiale, stabilind contextul necesar pentru înțelegerea secțiunilor ulterioare.

Subsecțiunile sale abordează importanța tematică din perspectiva influenței stabilității politice asupra piețelor bursiere, impactul riscurilor politice asupra sistemelor financiare și particularitățile contextului românesc. Sunt formulate obiectivele specifice și este argumentată relevanța demersului științific, iar secțiunea se finalizează cu o prezentare sintetică a structurii întregii lucrări.

Secțiunea 2 **Stadiul actual al cercetării**. Abordări bibliometrice a literaturii de specialitate, oferă o analiză cuprinzătoare și critică a literaturii de specialitate dedicate interacțiunii dintre factori politici și piețele financiare. Utilizând tehnici bibliometrice avansate, se realizează o cartografiere a evoluției cronologice a cercetărilor în domeniu, de la studiile privind efectele instabilității politice asupra piețelor de capital până la abordările contemporane integrate, care analizează mecanismele complexe de transmisie a incertitudinii politice în sistemul financiar.

Secțiunea 3 **Cadrul conceptual al cercetării**, dezvoltă fundamentele teoretice care ghidează cercetarea doctorală fiind elaborat un cadru conceptual adaptat pentru analiza relației dintre factorii politici și piețele financiare în contextul specific al economiilor emergente, cu accent pe cazul României. Acest cadru teoretico-conceptual servește drept fundament pentru dezvoltarea ulterioară a modelelor empirice și pentru interpretarea rezultatelor.

Secțiunea 4 **Metodologia cercetării**, detaliază abordarea metodologică și instrumentele utilizate pentru atingerea obiectivelor cercetării. Metodologia este gândită pentru a asigura validitatea și fiabilitatea rezultatelor, oferind o bază solidă pentru interpretarea acestora. Sinteza abordării metodologice integrate și justificarea complementarității metodelor selectate pentru atingerea obiectivelor cercetării este cuprinsă în Concluzii privind metodologia cercetării.

Secțiunea 5 **Rezultate și discuții**. Dinamica interacțiunii politic-financiare: perspective instituționale, analize de politici și reacții ale pieței, prezintă analiza rezultatelor și cumulează contribuția empirică principală a tezei, fiind structurată în trei subsecțiuni distincte, fiecare abordând o dimensiune specifică a relației dintre factori politici și piețele financiare din România.

Secțiunea 6 **Concluzii**, finalul tezei doctorale, rezumă principalele constatări ale cercetării și subliniază contribuțiile originale aduse domeniului. Sunt prezentate implicațiile teoretice și practice ale rezultatelor pentru:

- Participanții la piețele financiare (investitori instituționali și individuali)
- Decidenții politici și autoritățile de reglementare
- Comunitatea academică interesată de studiul piețelor emergente

Concluziile integrează rezultatele obținute prin diversele metodologii aplicate și formulează un set de recomandări pentru reducerea vulnerabilității piețelor financiare românești la șocurile politice. Sunt identificate limitele cercetării și sunt propuse direcții viitoare de investigație.

Referințe Bibliografice. Ultima secțiune prezintă o listă completă și diversificată de surse bibliografice recente, relevante pentru tema tezei de doctorat, oferind resurse suplimentare pentru aprofundarea subiectului. Sunt inventariate toate sursele academice și informaționale utilizate în elaborarea tezei, organizate conform standardelor academice internaționale. Bibliografia extinsă reflectă caracterul interdisciplinar al cercetării, incluzând lucrări din domeniile științelor politice, economiei, finanțelor și econometriei.

Structura tezei urmează un fir narativ clar și logic, asigurând o prezentare fluentă a subiectului cercetat, ceea ce facilitează înțelegerea și analiza aprofundată a tematicii abordate. Fiecare secțiune contribuie la fundamentarea teoretică și practică a subiectului. Această structură asigură o abordare sistematică și riguroasă a temei de cercetare, facilitând atât progresul logic al argumentației științifice, cât și aplicabilitatea practică a rezultatelor pentru diverse categorii de beneficiari.